

Bayram Sonrası İlk İş Günü: Sağlık ve Huzur Dolu Bir Hafta Dilerim!

Haftanın İlk İş Gününde Öne Çıkan Ekonomi Analizleri

Gündemimiz oldukça yoğun. Özellikle piyasalarda önemli yankı uyandıran gelişmeler ve küresel dinamikler dikkat çekiyor.

1. TCMB'den Faiz İndirimi Sinyali: Beklentilerle Uyumlu Öncü Bir Adım

TCMB, geçtiğimiz hafta **beklenenden düşük açıklanan Mayıs ayı enflasyon verisi** sonrasında haftanın ilk iş gününde önemli bir adım attı.

- 1 hafta vadeli **100 milyar TL'lik repo ihalesi ile bankaları %46'dan fonladı.**
- Repo ihalesine **6 kat talep** gelmesi, bankaların TCMB'nin ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti olan **%48,98 yerine daha ucuz olan geleneksel fonlama penceresine yoğun ilgi** gösterdiğini ortaya koydu.

Bu adım, bizim geçen hafta Mayıs ayı enflasyonunun düşük açıklanması sonrasında **Haziran PPK toplantısında 250-500 baz puanlık (%2,50-%5) faiz indirimi beklentimize uygun** olarak atılan öncü bir adımdır. TCMB'nin öncelikle fonlama maliyetini gecelik pencere olan %49'dan 1 haftalık repo penceresi olan %46'ya çekmesini ve sonrasında ise **19 Haziran'da belirttiğimiz aralıkta faiz indirimine gitmesini bekliyoruz.**

2. Faiz İndirim Sinyali Sonrası BIST ve Tahvil Piyasaları

TCMB'nin faiz indirim sinyali vermesi sonrasında **bankacılık sektörü öncülüğünde BIST'te yukarı yönlü hareketler** izliyoruz.

- Biz faiz indirimlerinin **borsa ve tahvil yatırımcılarına yarayacağını** belirtmiş, borsa konusunda şirketlerin içinde bulunduğu olumsuz durum nedeniyle **dikkatli olunması gerektiğini** ancak tahvil tarafının bu açıdan daha cazip hale geldiğini (düşen faizler tahvil fiyatlarını yükseltir ve elinde tahvil olanlar kazançlı çıkar) belirtmiştik.

3. İmalat Sanayi İhracat İklim Endeksi: Reel Sektörün Başarısı Devam Ediyor

ISO tarafından açıklanan **imalat sanayi ihracat iklim endeksi, Mayıs ayında yine 50 eşik değer**in üzerinde kalarak **51 seviyesinde gerçekleşti.**

- Bu veriyle endeks **17 aydır eşik değer**in üzerinde kalmaya devam ediyor.
- **Değerli TL'ye rağmen reel sektörün ihracat anlamında başarılı olduğunu** görüyoruz.

4. ABD-Çin Ticaret Müzakereleri: Geçici Gevşemeler Bekleniyor

ABD ile Çin arasındaki ticaret müzakerelerinin ikinci ayağı Londra'da başladı. Perşembe günü de Trump ile Çin Başkanı Ping'in telefon görüşmesi yapması bekleniyor.

- Ticaret savaşlarında **gevşeme olacağına dair beklenti ile altın değer kaybederken, Brent petrol 66,50\$ seviyesine kadar yükseldi.**
- Yıl sonuna kadar **60-70\$ bandındaki Brent petrol beklentimizi** koruyoruz.

Ticaret savaşlarında ise geçici anlaşmalar ve gevşemeler olsa da kalıcı bir uzlaşma beklemiyoruz. Önümüzdeki dönemde de finansal piyasalarda ve dünya ticaretinde önemli dalgalanmaları görmeye devam edeceğiz. Bu nedenle günlük veri ve gelişmeler ışığında

geleceğe dair stratejik planlar yapılmasını reel sektör firmalarımız için riskli görüyor, **proaktif risk yönetimini şart koşuyoruz.**

5. Döviz ve Emtia Piyasaları: Doların Zayıf Seyri Devam Edecek

Döviz ve emtia piyasalarına baktığımızda:

- **Paritenin (EUR/USD) 1,1433 olduğunu görüyoruz**, bizim beklentimiz yönün yukarı olduğu ve ilk hedefin **1,16** olması.
- **Altın 3.337\$'dan işlem görürken**, güçlü kalmasına neden olacak sebeplerin halen masada olduğunu belirtelim. **Altında önemli ve kalıcı bir geri çekilme beklemiyoruz.**
- **Dolar endeksi (DXY) ise 99 seviyesinin altına sarktı.** Dolar endeksi ABD tahvil faizlerindeki yükselişe tezat şekilde düşüyor. Doların ABD'nin en çok dış ticaret yaptığı 6 ülke para birimi karşısındaki ortalama değerini gösteren endeksin ABD tahvil faizleriyle pozitif korelasyon içinde olmasını bekleriz ancak **Trump'ın yarattığı belirsizlik ve ABD tahvil yatırımcılarının eskisi kadar talep göstermemesi doları baskılamaya devam ediyor.**
- **Doların zayıf kalmaya devam edeceğini düşünüyoruz.** Bu noktada yarın açıklanacak ABD enflasyon verileri de oldukça önemli olacak. Beklenenden yüksek gelebilecek enflasyon verileri FED'den faiz indirimlerini törpüleyebilir. Sizler ile paylaşacağız.
- Geçtiğimiz hafta gümüşün dolar bazında %10'a yakın değer kazanmasıyla birlikte sizler ile daha önce paylaştığımız **altın/gümüş rasyosunun 100'ün üzerine çıkmasından sonra yeniden 90'lı seviyelere geri geleceğine dair beklentimiz de gerçekleşmiş oldu.** Altın/gümüş oranını yeniden **90 seviyesinde** görüyoruz.

6. ING'nin Türkiye Ekonomisi Beklentileri ve Kendi Büyüme Öngörümüz

Hollanda bankası olan ING yıl sonuna dair dolar kurunu **43 olarak beklediğini** açıklarken, yıl sonu büyüme beklentisini ise **%2,8'de sabit tuttu.**

- Biz sonbahara kadar faiz indirimine gidilmemesi durumunda yıl sonu büyüme tahminimizin **%2,5'un altında kalabileceğini** ancak yaz aylarında başlayacak faiz indirimleriyle büyümenin yıl sonunda **%3'e yakınsayacağını belirtmiştik.**
- Beklentimiz Haziran'da başlayacak faiz indirimleriyle **%3'lere yakın bir büyüme ile yılı tamamlayacağımız** yönünde. Ancak bu oran Türkiye'nin potansiyel ve uzun dönemli ortalama büyüme oranlarının altında. **İşsizlikte artış beklemeye devam ediyoruz.**

7. Euro Bölgesi Yatırımcı Güven Endeksi Yükselişte: İhracatçılarımız İçin İyi Haber

Euro bölgesinde yatırımcı güven endeksi, Mayıs ayında pozitif bölgeye geçtikten sonra Haziran'da da yükselişine devam etti. Son bir yılın **en yüksek seviyesinde** olması, **ihracatçılarımız için iyi bir haber.**

8. Çin'in Dış Ticaretindeki Çelişki ve Küresel Ticaret Savaşlarının Etkisi

Çin Mayıs ayında önceki yılın aynı ayına göre toplam ihracatını **%4,8 oranında arttırırken**, ABD'ye ihracatı aynı dönemde **%34,5 azaldı.**

- Bunda tarifeler nedeniyle ABD'li firmaların taleplerini öne çekerek fazladan mal ithal etmelerinin önemli bir payı var. Nisan ayında ise Çin'in yıllık ihracatı %8,1 artmış, ABD'ye ihracatı ise %21 azalmıştı.
- **Ticaret savaşlarının global ticaret ve refahı düşüreceğine dair düşüncemizi bir kez daha belirtelim.** Diğer yandan ABD'ye ihracatı düşen Çin bu mal fazlalığını düşer pazarlarına boca ederek dengelemeye çalışıyor, bu ise bizim gibi ülkeleri tehdit ediyor.

- Dış ticaret verilerini açıklarken **en fazla ithalat yaptığımız ülkenin Çin olduğunu** hatırlatıyoruz. Ayrıca Çin kendi para birimi Yuan'ı değersiz tutmaya devam ederken biz ise bir türlü başarıya ulaşamayan enflasyonla mücadele politikamız kapsamında TL'yi değerli tutuyor ve **ihracatçılarımızı zorluyoruz.**

Haftanın ilk iş gününü tamamlarken bültenlerimizde sık sık kullandığımız proaktif risk yönetimiyle ilgili 3 4 dakikanızı alacak bir okumayı sizinle paylaşmak istiyoruz. Özellikle firma ortaklarımız ve üst düzey yöneticilerimizin bilmesi elzem olan proaktif risk yönetimi global firmaların tamamına yakınında tüm lokasyonlarında zorunlu olarak uygulanmakta.

[Proaktif Risk Yönetimi: Belirsiz Sularda Şirket Gemisini Yüzdürmeye Devam Etmek](#)

Günümüz iş dünyası, bir fırtına ortasında yol almak gibi. Her an yeni bir dalga, beklenmedik bir rüzgar yön değiştirebilir. İşte tam da bu noktada, **proaktif risk yönetimi** dediğimiz pusula devreye giriyor. Riskler kapımızı çalmadan, hatta kapının eşiğine bile gelmeden onları **tanımlamak, değerlendirmek, gerekli önlemleri almak ve yönetmek.** Kısacası, sorun çıkınca değil, çıkma ihtimali varken hazırlıklı olmak. Bu artık lüks değil, şirketlerimizin ayakta kalıp rekabet avantajı sağlayabilmesi için bir **zorunluluk.**

[Peki, Nedir Proaktif Risk Yönetimi?](#)

Proaktif risk yönetimi, şirketinizi her yönden saran riskleri kapsar. Bizim de sıkça analiz ettiğimiz gibi, bu sadece finansal süreçlerden ibaret bir uygulama değil:

- **Finansal Riskler:** Kurdaki dalgalanmaların gelir-gider dengesini bozması, faiz oranlarındaki ani değişimlerin borçlanma maliyetlerini uçurması, ya da tahsilatlardaki sıkıntılarla likidite krizi yaşama ihtimali. Hammadde fiyatlarındaki sert oynamalar da cabası.

- **Operasyonel Riskler:** Çalışan hataları, sistem arızaları, siber saldırılar, tedarik zincirindeki kopukluklar... Yani işin mutfağındaki tüm aksaklık ihtimalleri. KVKK ve diğer yasal regülasyonlara uyum da bunlara dahil edilebilir.
- **Stratejik Riskler:** Yanlış pazar analiziyle hatalı hedeflere saplanıp kalmak, rakiplerin yeni teknolojilerine ayak uyduramamak veya itibar kaybıyla sarsılmak. Siyasi ve ekonomik belirsizlikler ki bültenlerimizde sıklıkla değindiğimiz gibi stratejik hedeflerinize doğrudan etki eder.
- **Doğal Afetler ve Çevresel Riskler:** Beklenmedik bir doğal afetın iş sürekliliğini tehdit etmesi veya yeni çevresel düzenlemelere uyum zorlukları. Karbon vergisinden arıtma kurulması zorunluluğuna kadar bir çok örnek verilebilir.

Proaktif Risk Yönetimi Nasıl Uygulanır?

Bu süreç, basit adımlarla sürekli işleyen bir mekanizma haline getirilebilir:

1. Riskleri Tanımla: Ne Olabilir ki?

- Önce kendi işimize ve sektörümüze odaklanacağız. Başımıza ne gibi kötü senaryolar gelebilir?
- Geçmiş tecrübeler, sektör raporları, hatta bir beyin fırtınasıyla potansiyel tüm risk kaynaklarını masaya yatırın.
- *Örnek:* Döviz kurundaki ani yükseliş veya düşüş, ana hammaddemizdeki fiyat oynaklığı, ihracat ve ithalat yasakları gibi...
-

2. Riskleri Değerlendir: Ne Kadar Kötü Olur ve Ne Sıklıkla Olur?

- Tanımladığınız her riskin **gerçekleşme olasılığını** (düşük, orta, yüksek) ve gerçekleştiğinde şirketiniz üzerindeki **etkisini** (finansal, itibari, operasyonel) belirleyin.
- Bunu bir matrise dökerek riskleri önceliklendirin. En yüksek olasılıklı ve en yüksek etkili olanlar listenizin başında yer alsın.
- *Örnek:* Dolar kurundaki %25'lik artış, maliyetlerimizi %X artırıp kar marjımızı Y düşürür, bu da orta derecede etkilidir.
-

3. Cevap Planları Oluştur: Peki, Buna Karşı Ne Yapacağız?

- Her risk için bir planınız olmalı. Dört temel stratejiden birini veya birkaçını seçin:
 - **Kaçınma:** Riski tamamen hayatınızdan çıkarmak (Ör: Çok riskli bir pazardan çıkmak veya kasa işlemlerini tamamen kaldırmak).
 - **Azaltma:** Riskin size zarar verme ihtimalini veya zararının büyüklüğünü düşürmek (Ör: Tedarikçi çeşitlendirmek, siber güvenlik yazılımı almak, sigorta yaptırmak, süreçleri otomatize etmek).
 - **Transfer Etme:** Riskin yükünü başkasına atmak (Ör: Kur riski için forward sözleşmesi yapmak, yangın sigortası veya iş kazası mali sorumluluk sigortası yaptırmak).
 - **Kabul Etme:** Bazı riskler çok küçük veya önemsizdir, gerçekleşirse kabul eder ve devam edersiniz.
-

4. Uygula ve İzle: Planımız İşliyor mu?

- Belirlediğiniz planları hemen hayata geçirin.

- Bu planları ve piyasaları **sürekli takip edin**. Çünkü şartlar değişebilir, yeni riskler doğabilir. Unutmayın, bu canlı bir süreç!
- **Örnek:** Kur riskini yönetmek için aldığınız finansal enstrümanların etkinliğini düzenli kontrol edin, siber güvenlik sistemlerinizi güncel tehditlere karşı sürekli test edin.

○

5. Raporla ve İletişim Kur:

- Risk analizlerinizi ve alınan önlemleri yönetimle, ilgili departmanlarla düzenli olarak paylaşın.
- Tüm çalışanları potansiyel riskleri görme ve bildirme konusunda teşvik edin. Güçlü bir **risk kültürü** yaratmak, herkesin katkısıyla olur.